

PLATAFORMA UNITÀRIA DE LA GENT GRAN DE CATALUNYA

plataformaunitariaGG@gmail.com

DIA INTERNACIONAL DE LA GENT GRAN, 1 D'OCTUBRE DEL 2015

MANIFEST

El Dia Internacional de la Gent Gran se celebra cada 1 d'octubre; els majors pertanyents a: AJUP d'USOC, Associació Ciutadana pels Drets de les Dones, Coordinadora Nacional de Jubilats i Pensionistes, Federació Catalana d'Unió Democràtica de Pensionistes, Federació de Jubilats i Pensionistes de la CONC, Unió de Jubilats i Pensionistes de la UGT de Catalunya, altres organitzacions d'àmbit local i persones adscrites a títol individual, manifestem:

CONSIDERACIONS

Durant aquests últims anys de crisi econòmica i social, la mes llarga i profunda que hem conegut, hem denunciat que les mesures que s'han pres per sortir de la crisi no són les idònies ja que afecten de manera negativa a les condicions de vida de la majoria dels ciutadans. No obstant això, les actuacions en relació amb les persones i entitats sobre les quals recau la major responsabilitat en la generació d'aquesta crisi (sector financer, especuladors, etc.) són insuficients o inexistents.

El sistema tributari espanyol recapta aproximadament uns 81.000 milions d'euros menys a l'any pel que fa a la mitjana dels països de l'eurozona. A Espanya els ingressos tributaris procedeixen només en un 49% dels impostos directes (sobre la riquesa i els ingressos), el restant 51% dels ingressos procedeix dels impostos indirectes (sobre el consum, IVA) aquests són regressius ja que es paguen per igual amb independència del nivell de riquesa de les persones.

Denunciem una vegada mes que els nostres governants no hagin emprès com hem reclamat en tots els fòrums una profunda reforma fiscal progressiva i justa, amb la qual les rendes de capital tinguin una tributació superior que les del treball. Al mateix temps s'han d'incrementar els recursos per lluitar contra l'economia submergida i l'evasió fiscal.

Les Administracions Públiques per complir el mandat de la Constitució, té l'obligació d'assegurar que les pensions siguin suficients per viure dignament i periòdicament han de ser actualitzades, per això s'han d'incrementar la quantia de les pensions mínimes contributives i les no contributives totes elles inferiors al límit de pobresa i abordar la problemàtica de les persones perceptores de la pensions de viduïtat fonamentalment dones grans.

La societat ha de reconèixer el valor i l'esforç que està realitzant la gran majoria de les persones grans, ja que sent el 50% de les pensions inferiors al SMI, ens hem convertit en els sustentadors principals (de vegades únics) del 30% de les llars i sent el sustentador principal en el 27'3% d'ells.

L'actual govern durant els exercicis 2012 a 2014 i en els pressupostos de 2015 i 2016 ha utilitzat recursos econòmics del Fons de reserva de la Seguretat Social superiors al 3% de la seva quantia, incomplint la **Llei 28/2003 reguladora del Fons**, en lloc de abordar amb els agents socials el dèficit existent. El Fons es va crear fruit dels Pactes de Toledo i dels Acords del Diàleg Social de 1996 i 2001 pels agents socials i els governs de torn, amb dues funcions prioritàries corregir els dèficits en les crisis cícliques i sostenir el sistema públic quan s'incorpori la generació del Baby-boom; l'actual crisi és més llarga i profunda i no obeeix als típics cicles econòmics.

Hem de tenir en compte que en cap lloc de la Constitució figura que el Sistema Públic de Pensions s'ha de sostenir només amb les cotitzacions socials; per això és fonamental que els agents socials i el govern abordin el dèficit actual de la Seguretat Social, provocat per la disminució del nombre de cotitzants com a conseqüència de la desocupació existent i de la baixada generalitzada de salaris, tot això com a conseqüència de les dues reformes laborals imposades en solitari pels governs.

Malgrat tota l'oposició presentada, el Govern va aprovar la **Llei 23/2013, de 23 de desembre, reguladora del Factor de Sostenibilitat i de l'Índex de revalorització del sistema de pensions de la Seguretat social**. Aquesta anul·la els èxits socials després d'anys de lluita, i es carrega un dels aspectes essencials per als treballadors dels Pactes de Toledo, previstos a la **Llei 24/1997, de 15 de juliol, de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social**, que, en l'article 48, garanteix el poder adquisitiu al conjunt dels pensionistes, recuperant el diferencial d'IPC si no es compleixen les previsions del Govern. La fórmula per aplicar l'**Índex de Revaloració de les Pensions (IRP)** és de difícil comprensió per a la majoria de pensionistes, conté elements no objectius en estar basats alguns termes de la fórmula en les previsions del Govern; té un objectiu clar, la reducció de la despesa de la Seguretat Social, amb el consegüent perjudici al conjunt de pensionistes; el mateix Govern ha reconegut que en els

propers 9 anys deixarem de percebre uns 33.000 milions d '€ xifra que considerem que serà més gran, ja que la previsió d'inflació utilitzada pel Govern és la meitat de la de l'última dècada.

El Factor de Sostenibilitat ja recollit en la *Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social*, en l'article 8, preveu que l'any 2027, s'estudiaria tenint en compte tots els paràmetres del sistema per establir aquest factor; l'actual govern no ha esperat a l'any 2027 i ho vol aplicar l'any 2019 i tampoc ha tingut en compte tots els paràmetres del sistema, només ha considerat l'esperança de vida. Si no hi posem remei els futurs pensionistes a partir de l'any 2019 estaran doblement penalitzats, per l'Índex de Revaloració i pel Factor de Sostenibilitat.

Les esperances posades en l'anomenada Llei de dependència en part han estat frustrades, fonamentalment per l'aplicació del *Reial Decret Llei 20/2012, de 13 de juliol*, el títol III, “mesures per a la racionalització del sistema de dependència”; l'article 22 conté les modificacions introduïdes, fruit de les quals es produeix: una disminució de les prestacions de serveis i econòmiques; es deixa de pagar la Seguretat Social de les persones cuidadores no professionals, fonamentalment persones pròximes a la jubilació; el retard fins a juliol de 2015 per donar protecció a les persones valorades en Grau I -Dependència moderada-; se suprimeixen els nivells dins dels graus; es modifica el concepte de xarxa pública; es dona un marge de temps excessiu perquè les comunitats autònomes abonin als interessats els compromisos contrets.

Hem de denunciar l'endarreriment en rebre les prestacions, ja que més de 148.000 persones tenen reconegut el dret però estan en espera i hem de sumar les més de 70.000 persones pendents de valoració. Considerem que el temps legal transcorregut entre el lliurament de la sol·licitud i la recepció de les prestacions és excessiu (180 dies-6 mesos-), tot i així hi ha algunes comunitats autònomes que el sobrepassen (Catalunya entre elles), provocant que persones sol·licitants de prestació morin abans de rebre-la.

Destaquem la manca d'inversió en estructures socials que permetin satisfer les necessitats del conjunt de persones dependents.

A Catalunya, des de juliol de 2013, es paralitza la prestació econòmica vinculada a centre residencial, greu perjudici a les persones afectades i les seves famílies; aquesta prestació s'ha desbloquejat però només a les persones valorades en Grau III -gran dependència-, deixant fora a les persones valorades en Grau II -Dependència severa-. Hem de denunciar la permanent no coincidència de les dades facilitades per la Generalitat de Catalunya i el Govern Central, situació totalment inadmissible.

Al juliol d'aquest any, per llei tenen dret a prestació a tot Espanya més de 320.000 persones valorades en Grau I; cal posar de manifest que en els pressupostos generals de l'Estat d'aquest any no figurava cap partida per donar-hi suport.

Les retallades també han afectat el sistema públic sanitari, *el Reial Decret Llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i la seguretat de les seves prestacions*: La sanitat deixa de ser universal com un dret de ciutadania i passa a ser un dret dependent de la condició d'assegurat; deixa fora els immigrants no regularitzats; implanta un nou sistema de copagament farmacèutic deixant la Gent Gran de rebre la medicació prescrita de manera gratuïta; liberalitza el preu dels productes farmacèutics destinats a les anomenades patologies menors, aquests han experimentat un increment desorbitat. etc.

A Catalunya el pressupost s'ha reduït en 1.598 milions d'euros, s'han incrementat les llistes d'espera i el temps mitjà d'espera, s'han tancat llits en hospitals públics passant els pacients a centres privats, es traspassa la responsabilitat a les famílies de la cura de les persones amb malalties cròniques terminals, etc. Tots els canvis s'han efectuat sense consultar amb els professionals del sector. Per a nosaltres hi ha un objectiu a mitjà termini: **privatitzar la gestió del màxim nombre de centres i serveis, reduint al màxim la sanitat pública.**

Les organitzacions signants, manifestem el nostre agraïment públic al conjunt dels professionals sanitaris, que, tot i veure disminuïdes les seves condicions laborals i augmentada la pressió assistencial, mantenen la qualitat i el funcionament del sistema, evitant la seva fallida.

Les retallades no només s'han realitzat en pensions, sanitat i dependència, també s'han realitzat en investigació, en justícia mitjançant la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*, i el posterior *Reial decret llei 3/2013, de 22 de febrer, pel qual es modifica el règim de les taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i el sistema d'assistència jurídica gratuïta*. S'ha modificat l'ensenyament mitjançant la *Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa*, llei imposada amb l'oposició de tota la comunitat educativa i els grups parlamentaris, entre d'altres té un objectiu clar: afeblir la xarxa pública d'ensenyament, la introducció de la religió com a assignatura avaluable, la reducció pressupostària, desmuntar el sistema d'immersió lingüística desenvolupat a Catalunya, la reducció de les beques, la reducció de l'ensenyament de 0 a 3 anys, etc. Aproven en solitari la *Llei Orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat*

ciutadana. L'anomenada llei mordassa, ja que endureix les penes amb l'objectiu de dissuadir les protestes ciutadanes.

Des que va començar la crisi econòmica i social a Espanya i Catalunya, hem tingut dues eleccions de caràcter autonòmic (2010-2012) a Catalunya i una de caràcter general (2011) a Espanya. En tot aquest temps hem patit l'incompliment dels programes electorals dels partits governants, tant a Espanya com a Catalunya, ja que les mesures adoptades pels diferents governs no figuraven en ells; els ciutadans en general estan cansats de tant incompliment i molt més de les excuses que es posen, provocant en la majoria una desconfiança cap a les formacions polítiques governants. La gent gran exigim que s'adoptin mesures per garantir el compliment dels programes electorals, ja sigui en municipis, comunitats autònomes o a nivell estatal.

La corrupció és una altra de les grans preocupacions dels ciutadans. Aquesta s'està donant en diferents administracions governades per formacions polítiques diferents, creant entre la ciutadania la idea que tot està podrit i que tots els polítics són corruptes. Exigim que s'estableixin normes clares de control que dificultin la corrupció, que els delictes d'apropiació o mal ús de béns públics no prescrivin i es reglementi un enduriment de les penes.

S'ha provocat un increment de la pobresa, afectant en major quantia a la infància, arribant a alertar d'aquesta situació el Síndic de Greuges de Catalunya mitjançant l'informe de setembre de 2012 que entre altres coses manifestava que el risc de pobresa a Catalunya afectava un 23,7% dels nens menors de 16 anys, gairebé un de cada quatre. En altres paraules, més de 285.000 nens menors de 16 anys estan en una situació de vulnerabilitat a l'hora de satisfer les seves necessitats bàsiques en igualtat d'oportunitats. Aquest risc és especialment prevalent entre les famílies nombroses (47,5%) i entre les famílies monoparentals (46,6%).

Els nostres governants permanentment parlen de la Constitució i la necessitat del seu compliment. Es compleix aquesta quan hi ha persones sense habitatge, sobrant aquestes al mercat?; Quan moltes de les persones desocupades no tenen prestació de cap tipus i han de recórrer a la caritat institucionalitzada per satisfer les necessitats alimentàries o evitar el tall d'energia?; O quan hi ha pensions inferiors al límit de pobresa?; O s'han de pagar taxes judicials?; etc. Aquestes situacions s'estan donant quan el nostre nivell de desenvolupament econòmic permetria cobrir-les, només cal una justa distribució de la riquesa que entre tots generem.

CONCLUSIONS:

Aquesta crisi, com hem detallat, no és només econòmica, també és social per l'impacte que ha tingut en les condicions de vida del conjunt dels ciutadans i per les polítiques públiques que s'han aplicat, afectant fonamentalment als treballadors, pensionistes, persones sense ocupació i a les classes mitjanes.

Se'ns pretén fer creure, perquè hi ha algunes dades macro econòmiques positives, que la crisi ja està superada. Les organitzacions signants d'aquest manifest considerem que:

"La crisi econòmica i social que pateixen Espanya i Catalunya no s'haurà superat fins que no es recuperin els drets socials i laborals perduts en aquests anys i s'assoleixin els nivells d'inversió en els diferents camps de la protecció social al que teníem l'any 2010, tot i considerar aquest distant al dels països de la UE-15. "

Per tot l'anteriorment exposat, RECLAMEM als governs que surtin de les urnes en les dues pròximes conteses electorals:

Que estableixin acords amb altres formacions polítiques per a l'elaboració d'un pla d'emergència, a Catalunya i Espanya, en el qual s'abordin: Les situacions de pobresa, per cobrir les necessitats alimentàries de totes aquelles persones o famílies que no disposen de recursos i molt especialment la infància; el suport a les famílies i persones que estan patint la pobresa energètica; la paralització dels desnonaments, bé siguin aquests per la impossibilitat de pagar la hipoteca o el lloguer; que amb els habitatges que tenen en stop les entitats financeres rescatades amb diners públics, s'ha de donar cobertura a les persones que han perdut la llar aplicant lloguers socials; increment de la despesa en recerca i desenvolupament similar a les dels països més avançats d'Europa; el desenvolupament dels sectors econòmics destinats a la cura de les persones, que són extensos en mà d'obra, igual que passa en els països nòrdics; la recuperació -en una legislatura- dels nivells d'inversió en els diferents camps de la protecció social que teníem l'any 2010 i l'aplicació de polítiques que permeti impulsar l'economia productiva i la creació d'ocupació.

LABORAL:

El Govern que surti de les urnes en les pròximes eleccions ha d'iniciar immediatament el diàleg amb els agents socials, per establir un nou marc de relacions laborals i derogar les normes imposades: *El Reial decret llei 10/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral; la Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la*

reforma del mercat de treball i el Reial decret llei, 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral.

A Catalunya, negociacions entre Govern i agents socials, per impulsar un pacte similar al realitzat el 2005.

Increment del Salari Mínim Interprofessional i recuperació del valor perdut per la no actualització amb l'IPC en aquests últims anys; en una legislatura, equiparació del SMI al 60% del salari mitjà i impuls de polítiques actives d'ocupació.

PENSIONS:

Supressió de la *Llei 23/2013, de 23 de desembre, reguladora del Factor de Sostenibilitat i de l'Índex de revalorització del sistema de pensions de la Seguretat social*; el ple desenvolupament de la *Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social*. Darrera norma legal en matèria de pensions pactada amb els agents socials.

El Govern que surti de les urnes després de les pròximes eleccions generals, per resoldre el problema conjuntural, ha d'establir un Pacte Nacional del qual han de sortir les mesures per a garantir la suficiència financera del Sistema Públic de Pensions; s'ha de resoldre el problema de les persones perceptores de la pensió de viduïtat adoptant dues mesures concretes, elevant el% de la base reguladora aplicable, com a mínim al 60% i la compatibilitat de la pensió de viduïtat amb el complement a mínims que li correspongui al cònjuge supervivent. Recuperació del poder adquisitiu perdut pel conjunt dels pensionistes des de l'any 2010.

PROMOCIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL I ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA:

Supressió de les normes que han retallat la *Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència*, fonamentalment el *títol III, Mesures de racionalització del sistema de dependència del Reial decret llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat*; la inversió en infraestructures socials per cobrir les necessitats del conjunt de les persones dependents, a Espanya i a Catalunya.

A Catalunya, supressió de l'*Ordre BSF / 130/2014, de 22 d'abril, per la qual s'estableixen els criteris per determinar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les Prestacions de Serveis no gratuïts i de les Prestacions econòmiques destinades a l'atenció a la situació de*

dependència... i la supressió total de la paralització de prestació econòmica vinculada a centre residencial.

SERVEIS SOCIALS:

Recuperació, de forma gradual, de la devaluació econòmica experimentada per l'Indicador de Renda de Sufficiència de Catalunya (IRSC), referent utilitzat per accedir i aplicar les polítiques socials; que la quantia de l'IRSC hauria de ser superior al límit de pobresa de Catalunya; la creació d'una **RENDA GARANTITZADA DE CIUTADANIA**, prestació econòmica per garantir que tots els ciutadans tinguin uns ingressos econòmics per sobre del llindar de pobresa, d'acord amb l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya; la recuperació del pressupost de l'any 2010;

ENSENYAMENT:

Supressió de la *Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa*; la recuperació de la inversió en ensenyament als nivells de 2010 i la creació d'escoles de 0 a 3 anys.

JUSTÍCIA:

Supressió de la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*; supressió de la *Llei Orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana*; dotació a l'Administració de Justícia dels recursos necessaris per al desenvolupament de la seva activitat; la separació dels poders; no nomenament per les formacions polítiques dels diferents òrgans del poder judicial.

HABITATGE:

Elaboració d'una nova llei hipotecària que prevegi la dació en pagament amb caràcter retroactiu i que resolgui la problemàtica de les persones desnonades del seu primer habitatge; la creació d'un parc públic d'habitatges de lloguer amb aquelles de què disposen les entitats financeres que han estat rescatades; revisar i adequar totes les hipoteques vigents i eliminació de les clàusules abusives amb devolució del que s'ha defraudat; la creació d'habitatges públics adaptats i amb serveis comuns per a persones grans i discapacitades; establir crèdits tous per adaptar l'habitatge propi a les necessitats, ja les comunitats per adaptar espais comuns a les persones grans i discapacitades, incloent ascensors, garantint l'accessibilitat perquè

les nostres habitatges no es converteixin en presons; donar a conèixer i resoldre els casos d "'assetjament immobiliari", situació que afecta especialment a la Gent Gran.

FISCALITAT:

Una reforma fiscal més justa, que millori la suficiència i la progressivitat del sistema implica: Que s'equipari, en l'IRPF, la fiscalitat de les rendes del capital a les del treball. Per això cal integrar les rendes del capital a la base general de l'IRPF, perquè els rendiments del capital tributin igual que les del treball; s'ha d'endurir el règim de sancions per aplicar penes més severes als defraudadors, i introduir canvis legals perquè el frau no prescrigui. No a les amnisties fiscals; reforma fiscal que prevegi que les rendes de capital tributin en funció de la seva quantia; dotar de més recursos al Tribunal de Comptes, per evitar el retard existent en les seves valoracions; s'ha d'eleva la imposició directa sobre la riquesa, mantenir l'impost sobre el patrimoni i recuperar de manera més justa l'impost de successions. No és acceptable que les grans empreses paguin menys impostos que els mitjanes i petites. S'han de reduir les deduccions i bonificacions en l'impost de societats, de manera que les grans empreses, i especialment els grups empresarials consolidats, tributin de forma efectiva pels beneficis que obtenen.

Introduir un impost sobre dipòsits bancaris; s'han de reordenar els tipus d'IVA amb criteris socials, ampliant el ventall d'articles bàsics (alimentació, consum energètic de la llar, etc.). Rebaixar l'IVA dels productes culturals; s'ha de desenvolupar una fiscalitat verda per preservar el medi ambient; cal lluitar amb voluntat política contra el frau fiscal i l'economia submergida, dotant a l'Agència Tributària dels recursos materials i humans necessaris; establir les reformes legals necessàries perquè el frau en les administracions públiques no prescrigui.

MÓN FINANCER

La Gent Gran plantejem reivindicacions respecte del món financer, el principal culpable de l'actual crisi econòmica i social: Reclamem als nostres governants que impulsin una regulació dels mercats financers; que els negocis mitjançant transaccions financeres paguin impostos; que la gran riquesa acumulada en els paradisos fiscals sigui retornada als seus països d'origen i supressió d'aquells; limitacions de salaris d'alts directius de la banca, sistema financer i grans empreses; la creació de l'Agència Pública de Valoració Europea, dependent del Banc Central Europeu.

ESPECÍFIC GENT GRAN:

Els òrgans de participació de la Gent Gran han de tenir caràcter decisor en aquelles qüestions que ens afecten. La Gent Gran hem de gestionar els nostres propis espais de trobada i relació (centres); cal impulsar mecanismes per afavorir les relacions intergeneracionals; de manera gradual, els centres per a Gent Gran haurien reconvertir-se en espais culturals oberts a totes les edats, gestionats pels propis usuaris; calen recursos per a la formació permanent (aules universitàries, informàtica, alfabetització d'adults ...); els canvis en les maneres de família i l'augment de l'esperança de vida han incrementat el nombre de persones grans que viuen soles, s'han d'impulsar programes específics amb mitjans tècnics i humans per a la superació o per pal·liar aquesta situació; les administracions s'han d'implicar en la detecció i la supressió de maltractaments a la Gent Gran, i quan es produeixen aplicar mecanismes de protecció com es fa en la infància i les dones.

Cal aprofitar l'experiència de les persones grans i les aportacions que aquestes fan al conjunt de la societat. (Producció social.); és imprescindible que en els municipis hi hagi la Regidoria de Persones Majors i en l'administració catalana s'ha de crear la Direcció general de Gent Gran.

En la ponència A del VII Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya, afirmem:

"La principal preocupació de la gran majoria de la Gent Gran de Catalunya és la situació que deixarem a les futures generacions. Però tenim una exigència ineludible, que el nostre nivell de desenvolupament social s'ha de correspondre amb el del desenvolupament econòmic del nostre país. La realitat ens demostra que les societats més cohesionades socialment, en general són les més productives econòmicament i les menys afectades per les crisis cícliques del sistema econòmic actual"

Moltes de les preocupacions i demandes recollides en aquest document estan recollides en la Ponència A del VII Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya, celebrat l'octubre de 2014.

A Barcelona, 1 octubre 2015